

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Agent of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

ARBEITER protiv AUSTRIJE

(članak 10.)

Presuda od 25. siječnja 2007. godine

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, Gebhard Arbeiter, austrijski je državljanin rođen 1944. godine, koji živi u Klagenfurtu (Austrija). U relevantnom razdoblju bio je predsjedavajući Radničkog odbora karintske regionalne bolnice (Carinthian Regional Hospital Workers' Committee), kao i član karinskog regionalnog predstavničkog tijela (Carinthian Regional Parliament) te osoba zadužena za pitanja zdravstva u karinskom regionalnom ogranku Socijaldemokratske stranke (Social Democratic Party, SPO).

U kontekstu političke debate o reformi regionalnog zdravstvenog sustava, koja je privukla značajnu medijeku pozornost, karintska regionalna vlada naručila je od Kock, Ebner i partnera u ožujku 2001. godine stručno mišljenje glede budućnosti karinskih bolnica, osobito u odnosu na smanjenje troškova. U intervjuima s regionalnim novinama izvršni je direktor, g. Kock, zagovarao rezove u suvišnim uslugama i zatvaranje manjih bolnica i bolničkih odjela. Također je kritizirao aktualno funkcioniranje regionalnih bolnica, izjavivši da se izvode mnoge nepotrebne kirurške operacije te da je smrtnost uslijed liječničke nepažnje relativno visoka.

Krajem svibnja 2001. godine g. Kock je osnovao privatnu investicijsku tvrtku sa svrhom preuzimanja i upravljanja bolnicama kako bi se maksimizirao njihov potencijal.

Imenovanje g. Kocka od strane regionalne vlade, koje je odobrio regionalni ogranak Austrijske narodne stranke (OVP) i Austrijske slobodarske stranke (FPÖ) osporila je SPO, izrazivši također zabrinutost da je uloga g. Kocka kao stručnjaka za reformu regionalnih

bolnica određenog od strane vlade, koja mu je omogućavala pristup relevantnim podacima, nespojiva s njegovim angažmanom u privatnom poduzeću za upravljanje bolnicama.

Dana 8. lipnja 2001. godine regionalne novine Kartner Tageszeitung objavile su članak u kojem je podnositelj zahtjeva kritizirao želju g. Kocka da iskorijeni čitave odjele i bolnice iz Karintije i da raskomada dobar zdravstveni sustav kako bi preuzeo bolnice putem svojeg novoosnovanog poduzeća. U nastavku članka podnositelj zahtjeva je povezao g. Kocka s drugim navodnim tehničkim „majstorom“ kojeg je bio zaposlio regionalni upravitelj, G. Jorg Haider, a koji je „završio“ pred javnim tužiteljstvom.

Dana 30. rujna 2002. godine regionalni sud u Klagenfurtu izdao je nalog podnositelju zahtjeva da povuče svoje komentare i zabranio mu buduće slične izjave.

Dana 2. travnja 2003. godine odbačena je žalba podnositelja zahtjeva te je nedugo nakon toga, dana 10. srpnja 2003. godine Vrhovni sud odbio njegov izvanredni pravni lijek.

POSTUPAK I SASTAV SUDA

Zahtjev je podnesen Europskom sudu za ljudska prava 14. siječnja 2004. godine.

Presudu je donijelo vijeće od 7 sudaca.

PRIGOVOR

Podnositelj zahtjeva je tvrdio da je povrijeđeno njegovo pravo na slobodu izražavanja, pozivajući se na članak 10. Konvencije.

ODLUKA SUDA

Sud je konstatirao da nije sporno da su gore spomenute presude protiv podnositelja zahtjeva predstavljale miješanje u njegovo pravo na slobodu izražavanja, kao ni to da je takvo miješanje bilo „propisano zakonom“ i služilo legitimnoj svrsi zaštite prava i ugleda drugih. Sud je odlučio ispitati jesu li razlozi koje su istaknuli domaći sudovi bili „relevantni i dovoljni“ te je li zadiranje u pravo podnositelja zahtjeva bilo proporcionalno legitimnom cilju kojem je trebalo služiti.

Sud se nije mogao složiti s regionalnim sudom u mišljenju da su izjave podnositelja zahtjeva bile neistinite i klevetničke te da su pružile dojam da je g. Kock potpuno nekvalificiran i uključen u kriminalne aktivnosti. Sud je bio shvaćanja da je podnositelj zahtjeva izrazio svoje zgražanje nad navodnim aktivnostima g. Kocka, što je njegovo vlastito mišljenje prije nego činjenična izjava.

Sud je primijetio da su ustvari doista postojali određeni objektivni čimbenici u potporu tvrdnjama podnositelja zahtjeva. G. Kock je zagovarao rezove i nedavno osnovao poduzeće radi investicija u bolnice. Izjavivši da se još nije usredotočio na karintske bolnice, nije isključio takvu mogućnost u budućnosti. Za razliku od domaćih sudova, Sud nije bio shvaćanja da spominjanje prethodnog stručnjaka kojeg je zaposlio g. Haider implicira krivnju

g. Kocka za kriminalno ponašanje, već se, uzeto u kontekstu, ono činilo više primjerom načina na koji je FPO birala i podupirala stručnjake.

S time u vezi, Sud je dalje istakao da izjave podnositelja zahtjeva treba promatrati kao dopušteni doprinos u širem kontekstu opće političke debate u tijeku. Sud je smatrao da je g. Kock ušao u političku arenu opetovano diskutirajući o spornom pitanju s predstavnicima tiska te je posljedično trebao pokazati veći stupanj tolerancije na kritiku.

Nadalje, imajući u vidu na jednoj strani kritičke prijedloge g. Kocka i njegovu aktivnu uključenost u javnu raspravu te, na drugoj strani, položaj podnositelja zahtjeva kao glasnogovornika onih kojih su prvenstveno tiče njen ishod, Sud je bio shvaćanja da je nužno tolerirati određeno pretjerivanje u reakciji podnositelja zahtjeva. Sud je ponovo istakao da članak 10. Konvencije štiti također i informacije ili ideje koje su uvredljive, šokantne ili uznemirujuće.

Sve u svemu, Sud je zaključio da su domaći sudovi ograničili pravo podnositelja zahtjeva na slobodu izražavanja oslanjajući se na razloge koji se ne mogu smatrati dovoljnim niti relevantnim. Stoga su prešli nužnu mjeru ograničenja prava podnositelja zahtjeva na slobodu izražavanja. U skladu s time, Sud je utvrdio povredu članka 10. Konvencije.

Na temelju članka 41. (pravična naknada), Sud je podnositelju zahtjeva dosudio 7,934.11 EUR na ime materijalne štete te 12,408.58 EUR na ime troškova i izdataka.